
TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

BOGDÁNY GYULA**A prostituáltak sérelmére elkövetett emberölések és nyomozásuk néhány sajátossága**

Az emberölések főbb büntetőjogi és kriminalisztikai ismérvei, az emberi természet, az egyéni és társas viselkedés meghatározó vonásai miatt korszakon keresztül alig változtak. Az esetek abba a néhány alaptípusba, illetve azok átmenetébe vagy többes megjelenésébe sorolhatók, amit *Bakóczy Antal* konfliktusos, szituatív, nyereségvágyas, leplezéses, szexuális és ideológiai tartalmakkal jellemzett.*

Az emberölés nyomozása ugyancsak sokat kutatott területe a kriminálmetodikának. Az első és mindvégig központi kérdés továbbra is a Kinek az érdeke? (Cui prodest?) és a Kinek jó? (Cui bono?), azaz ki volt az, akinek a célját szolgálta az áldozat halála. A kérdésre adható válaszok mint lehetséges forgatókönyvek vezérmotívumai adják a nyomozás egyes verzióit. Természetesen a nyomozó hatóság képviselői a helyszínnel és a holttesttel történt találkozásukkor nem állíthatnak fel, még inkább nem követhetnek egyetlen verziót (ami, mint ilyen, nem is verzió), hiszen ez olyan szakmai hiba, amely a kezdeti „ötlet” sikertelensége esetén, főként az időmúlás okozta információvesztés miatt akár végzetes hatással lehet a felderítésre.

A sértettek „foglalkozásából” adódó sajátosságokra figyelemmel, a következőkben néhány, az elmúlt években, Bács-Kiskun megyében történt, prostituált sérelmére elkövetett emberölés vagy annak kísérlete miatt, ismeretlen tettes ellen induló nyomozás tapasztalatait osztjuk meg. Az ügyek sikeres felderítése után megismerhettük az elkövető és a sértett kapcsolatát, elkövetővé és sértetté válásuk főbb okait.

Az esetek sértettjei valamennyien nők voltak, bár az elmúlt évtizedekben ismereteket szerezhettünk a hasonlóképp fokozottan veszélyeztetett sértetti kör, a homoszexuális férfitprostituáció résztvevőit érintő élet elleni bűncselekményekről is. Utóbbiak sajátossága, hogy a szolgáltatást igénybe vevő férfiak váltak áldozattá. Mindamellettt ebben az összehasonlításban a döntő különbség, egyben sértetté válásuk fő oka a nők fokozott fizikai sebezhetősége.

---

* Bakóczy Antal: Az emberölés. KJK, Budapest, 1984, 97–99. o.

Mivel női prostituáltak alapvetően a testük áruba bocsátásával igyekeznek jövedelemre szert tenni, a sérelmükre elkövetett emberölés egyvalakinek biztosan nem áll érdekében: annak, aki rendszeresen hasznot húz a prostituált munkájából. A kitartott személy vagy személyek (egyikük biztosan férfi) elkövetői szerepét lényegesen csökkenti a haszonszerzési motívum hiánya. Természetesen más emberölési kategória is szóba jöhet, de azokban az esetekben nem a tevékenysége miatt válik a prostituált a kitartottja áldozatává. Ezt a kérdést szükséges mielőbb tisztázni, hiszen a nyomozás indokolatlan kiszélesítésével felesleges erőket és energiát kötünk le, másrészt „elme-gyünk” a sértettet közletről ismerő és őt egészen hétköznapi okból megölő elkövető mellett. A kitartott férfi személyének megállapítása, szerepének kritikus és alapos vizsgálata a nyomozások egyik elsődleges feladata. Az így tisztázott szerepű kitartottat, köznapi megnevezéssel, futtatót a továbbiakban fontos tanúként kell számontartanunk, és olyan lényeges kérdések megválaszolásához kell megnyernünk, mint a sértett általános és napi szokásai, anyagi helyzete, az áldozattá válása elkerülésére akár vele közösen kidolgozott és alkalmazott magatartási szabályok, a halálát megelőző események története, út-idő grafikonja stb.

A felsorolt kérdéseken felül a társas viselkedésére, a múltjára, a terveire vonatkozó adalékok, az egészségi állapota, szexuális, higiéniai és más intim magatartása megismeréséhez általában egy nőt kell azonosítanunk a sértett környezetéből, olyat, aki tisztában van a sértett prostitúciós munkájával és az ebből adódó egészségi, környezeti és kriminális veszélyeztetettséggel. Ügyeink minden sértettjének volt minimálisan egy női bizalmi kapcsolata. Akár egy prostituálttárs, akár egy családtag, akár a kitartott személy családjában élő nő, vagy valaki, aki a szépészeti háttérszolgáltatásban dolgozott. Ennek a női bizalmi személynek a megtalálása és a futtatóhoz hasonlóan jelentős tanú szerepébe emelése szintén az egyik elsődleges feladat a nyomozás kezdeti szakaszában.

A tanú kutatás kiemelt célcsoportja továbbá azon prostituáltak köre, akik a sértettel azonos helyen és időben szokták a testüket árulni. E nők megtalálása és szóra bírása két okból igen lényeges. Egyrészt annak tisztázására, hogy a sértett a saját személye miatt vált-e áldozattá, azaz az elkövetőnek ismeretei voltak róla, vagy csupán véletlenül lett célpont a „szakmát gyakorlók” közül. A másik ok pedig, hogy ezek a tanúk lehetnek azok, akik, akár az elkövető társaságában, utoljára látták élve a sértettet, hiszen – elsősorban a közterületi prostitúciónál – az azonos helyen és időszakban működő prostituáltak figyelemmel kísérik egymás forgalmát, ehhez igazítják a saját ajánlkozásukat.

Sok befektetéssel, mindamelllett várhatóan kevés eredménnyel jár az ügyfelek körének behatárolása, bővítése. Még ha a tanúvallomások és a digitális adatok (telefon-cellainformációk, kamerafelvételek, GPS-adatok) alapján azonosíthatók is az egykori kuncsaftok, méltányolható okból nem várható tőlük őszinte és tartalmas nyilatkozat a szolgáltatás igénybevételének olyan részleteiről, mint például a partnerválasztás szempontja, a kapcsolatfelvétel módja, a szolgáltatás igénybevételének gyakorisága, az arról való tárgyalás, megegyezés, a teljesítés és az ellenszolgáltatás ideje, helye, módja, az intim részletek, az extra kívánságok, a higiénés körülmények, az elválás mikéntje.

A beszerzendő személyi bizonyítékok, a tanúvallomások szinte valamennyi forrása a prostitúcióban részt vevők, a prostituáltak, a kitartottak, az ügyfelek és a segítők köréből fakad. A tevékenységről érdemi részletekkel nem bíró személyek, például felfedező tanúk, szomszédok, autósok, benzinkutasok, tömegközlekedési dolgozók vallomásai jobbára a sértett halála előtti eseményeknek vagy a felfedezés körülményeinek rekonstruálására alkalmasak.

Miáltal az elkövető személyére tehető és teendő lényegi megállapítások a jelenség résztvevőitől erednek, szembesülünk azzal a változó mértékű, de mindenképpen jelenlevő titkolózással, amely magát a tevékenységet körülengi.

A kuncsaftok várható nem együttműködésénél jelentősebb eredményt lehet elérni a többi érintett tanúzási hajlandóságát illetően, abban az esetben, ha a tanú kutatás és -kihallgatások célját és indokoltságát sikerül elfogadtatni velük. A konspirációs réteget kellő odafigyeléssel és beleélő képességgel felvértezett kihallgató nyomozók megválasztásával kell kezdeni feltörni. A kihallgatók személyénél jelentősége van a nemek és életkorok tanúkéval azonosságának is.

A tanúkkal el kell fogadtatni az elkövető mielőbbi felderítésének fontosságát, az abban való érdekeltységüket, sőt felelősségüket, hiszen e bűncselekménytípus nem elhanyagolandó mértékben ölt sorozatjellegűt. A sikeres felderítéshez fűződő, kétségkívül jelentős bűnüldözési érdekből – nem áttörve a hivatalbóli eljárás jogi követelményét – gondosan kerülni kell a kihallgatási konfliktusok kialakulását, hiszen a közreműködésében megnyert vallomástevő önmagára vagy másra nézve, a vallomása révén könnyen bizonyítható, a prostitúcióra épülő valamely jogsértő cselekményre utaló körülményről is nyilatkozhat. Ez a hatósági hozzáállás – az ügyön túlmutatóan – érvényes kell hogy legyen a büntetőeljárás egészére.

Nem tartjuk kivitelezhetőnek semmilyen, a vallomástevőnek mentességet kínáló valamely jogintézmény alkalmazásának kilátásba helyezését, az eset-

leges (ön)vádló vallomás esetén, hiszen adott esetben más bizonyítékkal nem helyettesíthető a fontos, sőt akár döntő tartalmú vallomás, ezáltal nincs kínálati alkupozícióban a hatóság és annak képviselője.

A prostitúcióban részt vevők megnyerése a (nyilvánvalóan igaz) vallomás megtétele érdekében eltérő érvelésen alapul. A kitartott férfi esetében az érzelmi hivatkozásokon túl, a gyanúsíthatói szerepköréből történő mielőbbi kikerülésének, a hatósággal közös érdekére célszerű hivatkozni, és kerülni kell az előbbieken kifejtett officialitás kilátásba helyezését.

A prostituáltak esetében a vallomástétel vállalását az áldozati szerepkörbe tartozásuk hangsúlyozására, a testi épségükről való együttes (saját és hatósági) gondoskodásra, a sértettel és általában a „szakmát gyakorlókkal” való szolidaritásra érdemes alapozni.

A szolgáltatást igénybe vevő férfiakat, tekintve, hogy ők általában – nyilvánvalóan, a körükből esetleg később azonosított elkövető kivételével – rossz időben voltak rossz helyen, a szerepük mielőbbi tisztázására törekvéssel, a hatóság előtti minimális megjelenések valós ígéretével és valamely tanúvédelmi jogintézmény felajánlásával, kevésbé pedig az állampolgári kötelezettségre hivatkozva lehetséges érdemi vallomástételre, indokolt esetben önkéntes biológiai minta-adásra ösztönözni.

Utóbbi csoporttal némileg hasonló megítélésbe tartoznak a bűncselekménnyel és nem magával a prostitúcióval érintkező tanúk.

Természetesen lehetnek az előbbi csoportosításon kívüli, de valami okból a titkolózásra hajló tanúi is az ügynek, mint például bérbeadó, valójában „szobáztató” személy, munkájához kapcsolódó diszkréció miatt aggódó taxis, pultos vagy a sértett prostituáltságáról addig nem tudó vagy tudni nem akaró, ezért a vonatkozó kérdésekben hátrító, sőt a nyomozás iránt bizalmatlan hozzátartozó. Az ő esetükben is a felsorolt taktikák valamelyikének vagy kombinációjának alkalmazása vezethet a tanúzási hajlandóság eléréséhez.

A jelenséget körülvevő konspiráció, az általános titkolózás – mint látni fogjuk – esetenként a bűncselekményről tudomásszerzést is késlelteti, és emiatt bizonyos bizonyítékforrások beszűkülhetnek vagy elzáródhatnak (például helyszín megváltozása, tanúk azonosításának ellehetetlenülése, kamerafelvételek törlődése). Ugyancsak hátráltatja a tényállás tisztázását, ha maga az életben maradt sértett alapvetően titkolózása miatt vezeti szándékosan tévútra a nyomozást (például idő, helyek, események, személyek, tárgyak valótlan megjelölése). Az eljárás kezdetén fel kell mérni ezeket a nyomozás sikere ellen ható veszélyforrásokat, és kiszűrésükre külön figyelmet kell fordítani, esetleg erőket kell lekötöni. Fokozottan ügyelni kell az információk valóság-

tartalmának ellenőrzésére. Törekedni kell a többirányú (más adatokkal összevetve) és visszatérő (a nyomozás folyamatában történő) ellenőrzésre.

Az ismeretlen tettes elleni nyomozások kezdeti szakaszában adódó és a titkolózással tovább nehezülő feladategyüttes végrehajtására ügyeinkben a nyomozás indulásától elemző- vagy ezzel a feladattal megbízott tiszte(ke)t alkalmaztunk a digitális adatok technikai megszerzésére (telefonok, kamerafelvételek), rendezésére (hívásforgalmi elemzések, forgalmi rendszámok lekérdezése, szűrése), és a más adatokkal együttes értékelésére (felkutatandó tanúkra vonatkozó vagy elkövetői minimum személyleírás, résztvevők út-idő grafikonjának felállítása). Az elemző-értékelő szakemberek más feladattól függetlenített munkája, a nagy mennyiségű beáramló adat értő rendezése, kezelése és a nyomozást irányítókkal való megosztása döntő fontosságú lehet a felderítés gyorsasága, sikere szempontjából.

A következőkben bemutatott jogesetekben az örömlányok különböző szinteken, így főút mellett, külterületen, belterületen, illetve bérelt lakásban üzték az ősi foglalkozást. Nem talákoztunk egész estére igényelhető vagy luxusprostituált sértettel, mindamelllett nyilvánvaló, hogy utóbbi szolgáltatási formákban a sértett kapcsolatrendszerében az elkövető sokkal szélesebb felületen hagy magáról lenyomatot, mint a néhány perces, közterületi, névtelen együttlét idején.

Első ügy

2010. október 2-án, 15.00 óra körül, a Kecskeméttől keletre induló 44-es számú főút 21.000 méterénél, Nyárlőrinc térségében, annak ellenére, hogy személyére felügyelt szállásadója, egy csongrádi férfi és annak barátja, munka közben eltűnt *F. V. Amália*, tizennyolc éves prostituált. Az intézetben nevelkedett fiatal nő saját elhatározásából került egy háromtagú, kisgyermekes csongrádi családhoz. Keresményének egy részével hozzájárult a családi költségvetéshez, cserébe a lakhatásért, ellátásért. A családanyával bizalmi viszonyban volt. Gyakran állt szokott helyén, egy buszmegállóban, ahová az egyébként munka nélküli családfő szállította ki gépkocsiján, és szemmel tartotta őt távolabbról. „Műszakonként” több órán át dolgozott, és három-öt fuvar teljesítésével kilenc–tizenötezer forintot keresett. A nő a buszmegállónál hagyott jelzéssel adta hírül, ha fuvarba ment a közeli erdőbe, és ilyenkor meg is csörgette a férfi telefonját. Egy ilyen nap közepén veszett nyoma *F. V. Amáliának*. Futatója egy darabig kereste, hívta a telefonját, de végül hazament, azt gondolván, hogy a nő jobb lehetőséget kapott, és egyszerűen elhagyta őket.

A családjában néhány nappal később értesítette a nő távol élő édesanyját a lánya eltűnéséről, ő pedig bejelentette a rendőrségen.

A sértett holttestét október 8-án, egy közelben lakó gazdálkodó találta meg, a gyéren lakott erdős területen, egy engedély nélkül lerakott szemétkupac alján, zsákokkal lefedve. Halálának ideje megfelelt az eltűnés idejének, oka többszörös, durva, roncsoló, eszközös eredetű fejsérülés. Okmányai, értékei a helyszínen maradtak. Telefonja néhány nappal később, pár száz méterrel messzebről került elő. Az egyébként ritkán alkalmazott, szektoros módszerrel végrehajtott szemle adatai alapján sértettet a megtalálási helyen ölték meg, vonszolták odább, és részben lemeztelenítették.

A két évig tartó, folyamatos, széles körű nyomozás során nem sikerült azonosítani az elkövetőt. Az elsősorban az ebben az időszakban, Debrecen–Karcag térségében tapasztalható prostituáltak eltűnése, illetve a sérelmükre elkövetett emberölések kapcsán feltételezett sorozat jelleg miatt a Nemzeti Nyomozó Iroda vette át a nyomozást.

Második ügy

2012. augusztus 29-én, 17.00 óra körül, a 44-es számú főút 12.800 méterénél, Nyárlőrinc külterületén, egy erdős területen, ismeretlen férfi, a gépkocsijában végzett orális aktus közben, nyakán és felsőtestén, többször megszurta a Kecskeméten lakó, 28 éves *T. Krisztina* prostituáltat, aki második napja dolgozott ezen az útszakaszon. Az élettársa, egyben a futtatója szállította gépkocsival Kecskemétre, majd órákkal később, a megbeszélt időben jött volna érte.

A nő az értelmetlen ellenállás miatt halottnak tette magát. A férfi bevonszolta egy csemeteerdőbe, és a sorsára hagyta. Miután az elkövető elment, a nő a helyszín közelében lévő, felújítás alatt álló tanyán dolgozó brigád tagjaitól kért segítséget, akik 17.30-kor értesítették a mentőket és a rendőrséget.

A nyomozás a rendészeti intézkedések megtétele mellett (ellenőrző-át-eresztő pontok létesítése, szolgálatos rendőri állomány és a szomszédos rendőri szervek tájékoztatása stb.) forró nyomon üldözéssel indulhatott. A szemle adatai alátámasztották *T. Krisztina* elmondását. Az elkövető elvitte a pénzét és a mobiltelefonját is.

Amint az állapota engedte, megkezdtük a sértett kihallgatását. Részletes leírást adott a cselekmény lefolyásáról, az elkövetőről, az általa használt gépkocsiról, valamint arról, hogy az előző napon, a közelben, ugyanazzal a fér-

fival volt egy „fuvarja”. Az információk és az ezek alapján ismertté vált prostituálttársak révén azonosítottuk az elkövető gépkocsijának színét, típusát és évjáratát. Megkezdődtek a tömeges lekérdezések, szűrések, területi szintű ki-gyűjtések, a számításba vehető gépkocsik tulajdonosainak személyes ellenőr-zése a helyszíntől távolodva. Igen nagy körzetet lefedve intézkedtünk azon közterületi kamerák felvételeinek beszerzésére, amelyek a helyszín lehetsé- ges megközelítési útvonalainak forgalmát rögzíthetik.

Az előző napi aktus helyén szemlét tartottunk, és a számos, ott lefoglalt óvszer egyikéből, valamint a sértett helyszínen maradt övdarabjáról rögzített, azonos személytől származó biológiai maradványokból a genetikai szakértő megállapította az elkövető DNS-profilját.

A Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányságtól a Nemzeti Nyomozó Iro- da átvette a nyomozást, és megkezdődött a lefoglalt kamerafelvételek megte- kintése, értékelése. Ennek eredményeként a Nyárlőrinc belterületén működő egyik térfigyelő kamera felvételén azonosították a keresetthez hasonló típusú és színű VW Polo gépkocsit. A megfelelő előkészítés után, 2012. szeptember 14-én, Szolnokon elfogták *Éberling József*, 34 éves nyárlőrinci lakost, aki még aznap elismerte a T. Krisztina elleni bűncselekmény elkövetését. DNS- profilja azonos volt a bűnjeltárgyakon kimutatott elkövetői profillal.

A férfi az élettársával és közös gyermekükkel élt Nyárlőrincen. Tápkeve- rőként dolgozott Kecskeméten, és alkalmilag áruszállítást is végzett, emiatt sokat volt úton. Szabadidejében labdarúgó-játékvezetőként tevékenykedett. Egy Tolna megyei községből származott, a keresett gépkocsi az ott élő test- vére tulajdonában volt (ezért maradt ki addig a területi ellenőrzésből). Gyer- mekkora zaklatott volt, súlyos anyakomplexus gyötörte. Tetteire nem tudott elfogadható magyarázatot adni, a sértett vagyontárgyait haszonszerzésből vette magához. A cselekményhez azt a nagy méretű konyhakést használta, amelyet önvédelemből tartott az autójában.

Az előzetes letartóztatásban lévő *Éberling József* hónapokkal később elis- merte, hogy 2010-ben ő ölte meg F. V. Amáliát, akivel korábban már volt ak- tusa. Cselekményének kiváltó oka az volt, hogy a sértett becsmérelte a férfi- asságát. Emiatt felindult állapotba került, és a gépkocsijából kivett emelővel többször lesújtott a nő fejére. A haldokló sértett ruházatát felhúzza önkielégí- tést végzett.

A T. Krisztina ügyében lefoglalás alatt álló gépkocsijából előkerült az el- mosott emelő; az ismételt, a tárgy belső alkatrészeire kiterjedő mintavétel után a genetikai szakértő kimutatta rajta F. V. Amália vérmaradványát.

A terheltről készült pszichológusi szakvélemény szerint kritikus inger (például prostituált vagy a pénisz elvárt merevedése) hatására kontrollt veszített viselkedése olyan irányba fordulhat, hogy képes mások életét és testi épségét is veszélyeztetni, és ez hajlamosítja a klasszikus sorozatelkövetési magatartásra.

Értékelésünk szerint F. V. Amália megölésére döntően a szexuális hajtóerő – kevésbé a vallomásában hivatkozott szituatív elem – vezette. A T. Krisztina elleni támadásban az erőszakos szexuális motívum és a nyereségvágy keveredése ismerhető fel.

Éberling Józsefet a bíróság jogerősen ténylegesen életfogytig tartó szabadságvesztés-büntetésre ítélte.

A felderítést nagymértékben megkönnyítette az a tény, hogy T. Krisztina életben maradt, és idővesztés nélkül megkezdődhetett a nyomozás. A társnői által megerősített leírás alapján kerestethetővé vált az elkövető gépkocsija, a felmért helyeken működő kamerák felvételein látható volt a gépkocsijával hazafelé tartó elkövető.

Mindezek a segítő feltételek nem álltak fenn F. V. Amália ügyében, amelyben hiányoztak az érdemi tanúk, és csak egy hét késéssel szereztünk tudomást a bűncselekményről. A két ügyben döntő bizonyítékként szolgáltak a genetikai vizsgálatok eredményei, amelyek egyik esetben kimutatták a sértetti tárgyakon az elkövetőtől származó, a másokban pedig az elkövetés eszközén a sértettől származó DNS-maradványokat.

Éberling Józsefet egy befejezett és egy kísérleti szakban rekedt emberölés után sikerült meggátolni a személyiségében rejlő sorozatgyilkosság folytatásában. Tisztázódott, hogy nincs köze a Debrecen–Karcag környéki esetekhez.

A T. Krisztina-ügy nyomozása kezdetén a rendőrség képes hetilapja megszólaltatott néhány örömlányt, akik a 44-es főút mellett, a helyszín közelében dolgoztak. Véleményük szerint nincs nagyobb okuk a félelemre, mert a társukkal történt eset elszigetelt volt, és egyébként is vigyáznak magukra és egymásra. A megkérdezett nők között volt *T. Tímea*, aki két hónap múlva maga is a prostituált mivoltával összefüggő emberölés áldozatává vált.

Harmadik ügy

2012. november 3-án reggel, Kecskeméten, a lakó- és ipari övezet határán, egy vasútvonal mellett a szolgálatot teljesítő vasúti dolgozók női holttestet találtak. A rendőrség a talált okmányokból megállapította, hogy az elhunyt T. Tímea,

húszéves, kecskeméti lakos, a környéken dolgozó, ismert prostituált. Az érték-tárgyai sem hiányoztak. A megtalálás helye azonos volt az aktusok helyével. Az előző estére tehető halálát egyrendbeli, a szívet és a főverőeret sértő, mellúri elvérzést előidéző szúrt sérülés okozta.

A más városban, rendezett körülmények között élő családját elhagyó fiatal nő egy munka nélküli férfi élettársaként keresett kettejükre. A férfi kiterjedt társaság tagja volt, amelynek egyes, akár kisgyermekes családjainál szintén egy-egy prostituált lakott, és a keresetével hozzájárult a családok megélhetéséhez. A férfiak felügyeltek a közelben, közterületen dolgozó nőkre, akik a családok között időnként cserélődtek.

Halála előtt, az esti távozásakor T. Tímea összeveszett a futtatójával, aki ezért üzenetekben fenyegette, majd autójával dühösen keresgélte a területen a nőt.

Az élettárs alibijének ellenőrzése nehézségekbe ütközött, mert előző este vissza-visszatérő résztvevője volt a tágabb család férfi tagjainak, rotáció szerint egymás lakásán, hétvégenként rendezett, a teljes lerészegedésig tartó összejövetelnek. A résztvevők vallomásaiból nehezen voltak kihámozhatók a sértett halála körüli időszak eseményei, ezenfelül a vallomástételeknél fokozottan érezhető volt a prostitúcióval kapcsolatos titkolózási szándék. Ennek feloldására az ismertetett módszereken felül a párhuzamosan kihallgatott tanúk vallomástételi hajlandóságára hivatkoztunk. A nagyszámú és egyidejű kihallgatásokat a Nemzeti Nyomozó Iroda létszámkoncentrációja tette lehetővé, hiszen az újabb prostituáltgyilkosság ismét ráirányította a figyelmet a Debrecen–Karcag környéki ügyekre.

Az élettárs szerepének tisztázása után maga és népes rokonsága is közreműködővé vált, és felhívták a figyelmünket az egyiküknél lakó prostituáltra, aki állítása szerint röviddel az eltűnése előtt látta a sértettet egy gépkocsiban utazva.

A nő helyszíni kihallgatással megerősített vallomásában megjelölte azokat a helyeket és időpontokat, ahol és amikor látott egy kuncsaftnak tűnő személyt a gépkocsijával egyedül, majd röviddel azután vele együtt a sértettet is. A gépkocsiról pontos leírást adott, valamint hivatkozott egy abban az időszakban történt rendőri igazoltatásra is. A nő vallomása alapján egy régi Opel Kadett gépkocsit valószínűsítettünk. Kihallgattuk az igazoltató rendőrt, intézkedésének helye és ideje alapján visszakövetkeztettünk a nő észlelésének pontos idejére, így megállapítottuk T. Tímea halálának szűkebb időszakát. Kiemelendő, hogy hasonló esetekben az adott időszakban szolgálatot teljesítő közterületi rendőri állomány kikérdezése rendkívül sok érdemi információt hozhat felszínre, mint ahogy ebben az esetben is bebizonyosodott.

A párhuzamosan zajló intézkedések között előkészítettük a kérdéses gépkocsiadatoknak a nyilvántartóból történő tömeges lekérdezését, a válaszok feldolgozásának tervét, mindamellettt nyomravezetői díjat tűztünk ki, és ezt közzétettük a médiákban.

A közzététel második, a nyomozás ötödik napján, egy Kecskeméttől tizenöt kilométerre fekvő községben, a körzeti megbízottnál jelentkezett valaki, aki értesülve a bűncselekményre vonatkozó közleményről, egy falubeli férfi gyanús viselkedését kívánta a nyomozó hatóság tudomására hozni. Közlése szerint előzőleg fültanúja volt, ahogy a férfi telefonon egy nő megölésében való részvételéről beszélt valakivel.

Az információ alapján elfogták *Orbán Frigyes*, 35 éves, háromgyermekes családapát, egy büntetlen előéletű, gyári munkást, városföldi lakost, aki azonnal elismerte T. Tímea megölését. Nevezett alkoholfüggő, és személyiségzavarban szenved. Házasélete a rendszeres italozás miatt megromlott.

A bűncselekmény napján Kecskeméten tartózkodott, autózott, és folyamatosan iszogatót, 20.00 óra körül felfigyelt az öltözködése alapján prostituálnak tűnő sértetre, és megállt mellette. Megegyeztek, hogy a nála lévő kétezer-öt száz forintért a sértett szexuális szolgáltatásban részesíti. A sértett útmutatása nyomán egy elhagyatott helyre mentek. Ott a nő kevesellte a felajánlott összeget, ami ellen ő tiltakozott. Ezután a sértett a zsebéből elővette a telefonját, mire Orbán Frigyes, azt gondolván, hogy a nő a futtatóját fogja értesíteni, a vezetőülés alól elővett egy kést, és mellbe szúrta T. Tímeát. A sértett kiugrott a gépkocsiból, és elfutott, a terhelt pedig elhajtott a helyszínről.

Otthon, még az éjszaka elmondta a feleségének a tettét, megmutatta a véres kést is, majd elmosta, és elrejtette. Más alkalommal a faluban, közterületről, telefonon ismét beszélt a bűncselekményről a feleségével – ezt hallhatta a rendőrségnél jelentkező személy.

A nyomozás adatai szerint Orbán Frigyes előzőleg nem ismerte T. Tímeát, más prostituáltakkal sem volt kapcsolata. Ez okból, valamint a tőle származó helyszíni nyomok, anyagmaradványok hiányában a felderítés esélye jelentősen csökkent. Ugyancsak nem vezetett volna eredményre a szemtanú által Opel Kadettként azonosított elkövetői gépkocsi kerestetése, hiszen Orbán Frigyesnek ahhoz nagymértékben hasonló, Daewoo Racer gépkocsija volt. A nyomozás kezdeti szakaszában a figyelmünk valószínűleg nem terjedt volna ki e gépkocsik kerestetésére, tulajdonosaik ellenőrzésére.

Orbán Frigyest jogerősen tíz év szabadságvesztés-büntetésre ítélte a bíróság. Tettét, amely alkalmi konfliktusból eredő, alkoholos állapotban történő, nem kis részben a sértett által provokált indulatkitörésben nyilvánult meg, és

a helyzeti ismérvek ellenére nélkülözötte a szexuális indíttatást, a tisztán szituatív jellegű emberölések kategóriájába helyezhetjük.

Bizonyos, hogy hosszú, fáradtságos és nem feltétlenül sikeres nyomozást kerültünk el azzal, hogy a rendőri állományra irányuló tájékoztatás mellett, a médiákban ismertettük az ügyet, és a felderítéshez a lakosság közreműködését kértük.

Negyedik ügy

2016. június 14-én, 21.00 órakor egy kecskeméti, belvárosi társasházi lakás főbérője arról értesítette a rendőrséget, hogy a bérleményben albérlőjének meztelen holttestét találta. A főbérőt előzőleg a lakás másik lakrészében élő női albérlő értesítette, aki rendellenesnek találta, hogy bérletársa valószínűleg nem hagyta el a lakást, és tőle szokatlan viselkedés jeleit észlelte a közös folyosón, sőt néhány vérvizet is látott a padlón, amit ő időközben feltörölt.

Az elhunytól megállapították, hogy a lakást már négy éve bérli, *Sz.-né M. Zita*, 37 éves, kecskeméti lakos, akiről a főbérő és az albérlőtárs úgy tudta, hogy állandóan éjszaka dolgozott, ezért tartózkodott napközben a lakásban.

A holttest környezetében nagy mennyiségű vér volt, felsőtestén számos szúrt, metszett sérülés. Az oldalán fekvő testet a felfedezés előtt láthatóan átfordították, mert az alvadt vér kontúrt képezett a felül lévő testfelszínen. A halál oka a szúrt sérülések miatti vérzéses sokk, amely a megtalálás előtt hozzávetőleg tizenkét órával következett be. A lakás egyetlen szobájában, a nyitott szekrényekben kutatásra utaló elváltozások látszottak. A holttest mellett volt két telefonkészülék. A nő okmányai a helyszínen maradtak, de a táskájában és a lakásban másutt nem volt pénz.

A sértett férje elmondta, hogy évek óta házasok. Kecskemét mellett, egy tanyán éltek ketten, gyermektelenül. Ő maga egy nyomdában dolgozott. Tudomása szerint a felesége napközben egy ügyvédi irodában dolgozott, jól keresett. Reggel és este ő szállította gépkocsival a tanyáról a belvárosba, és vissza. Naponta számos üzenetet váltottak. Arról, hogy a felesége valójában az interneten kínálta magát, és a helyszínen szolgáló lakásban fogadta az ügyfeleit, állítása szerint nem tudott. Feleségénél mindig volt készpénz, halála reggelén legalább negyvenezer forint. A férfi alibije biztos volt. Esetleges felbujtói szerepére nem vetődött fel észszerű ok.

A helyszín szemléljén törekedtünk arra, hogy minél hamarabb hozzáférjünk a két mobiltelefonhoz, mert – mivel a sértetthez a környezete csak egy

hívószámot ismert – sejthető volt, hogy a másik készülék az ügyfelekkel való kapcsolattartásra szolgált.

Feltevésünk igazolódott, mert a környezet előtt titkolt hívószámú készülék csak a prostitúciós ügyintézésre utaló üzenet- és hívásforgalmat tartalmazott. Erre a partnereknek a sértett általi beszédes elnevezéséből lehetett következtetni (például Folyton Lemondja). A leggyanúsabbá a Kedd Uj 10-re elnevezésű hívószám mögötti személy vált, aki a sértett (keddi) halálát megelőző napon jelent meg a hívó felek között, majd a bűncselekmény délelőttjén háromszor, utoljára 10.00 órakor hívta őt. Mivel a sértett két telefonján 10.01-10.50 óra között sem bejövő, sem kimenő hívásforgalom nem volt, azt követően azonban csak elutasított hívások, a sérelmére elkövetett bűncselekmény idejét erre, a Kedd Uj 10-re nevű ügyfél által foglalt időszakra valószínűsítettük. A hívófél azonosítása kulcsfontosságúvá vált, hiszen ő lehetett a sértett aznapi első partnere, viszont Folyton Lemondja 10.50-től elutasított hívásai miatt ő valószínűleg már nem kereste fel a sértettet.

A nyomozás következő óráiban megállapították, hogy a sértett a munka-telefon hívószámát tette közzé azokon a szexuális szolgáltatást képpel is hirdető internetes felületeken, amelyeken a teste mögötti háttérben a helyszín is felismerhető volt.

A Kedd Uj 10-re hívófél azonosítását a távközlési szolgáltatóktól kapott újabb és újabb lekérdezések, az interneten található adatok, a személyiadat- és lakcímnnyilvántartó, valamint az rendőrségi integrált ügyviteli és ügyfeldolgozó rendszer révén megszerzett adatok összehasonlító értékelése hozta meg – reggelre. Az így azonosított *B. Gábort* a másodikként felkeresett vélt tartózkodási helyén, egy albérleti lakásban 7.05-kor elfogtuk. Birtokában volt a keresett hívószámú telefonkészülék. A lépcsőházi kerékpártárolóban szemle alá vett kerékpárján friss vérfelkenődések voltak.

Röviddel az előállítása után beismerte az általa névről nem ismert Sz.-né M. Zita előző napi megölését.

A 26 éves B. Gábor élettársával és két gyermekükkel, albérletben élt. A férfi egyidejűleg több pékségben dolgozott, azonban keresményei még így sem fedezték a megélhetésük és különösen a szerencsejáték-szenvedélye költségeit. Több ismerősénél adósságot halmozott fel. Pénzzavarát homoszexuális prostitúcióval igyekezett mérsékelni, de a hitelezői által kitűzött határnapok közeledtével elhatározta, hogy egy kellően védtelen női prostituálttól fog pénzt szerezni.

Az internetes hirdetés alapján hívta fel a későbbi sértettet, és megtudta, hogy lakásban dolgozik, és az együttlét után kell fizetni nála. Másnap 10 órá-

ra érkezett a nő bérleményébe, pénztelenül. Az aktus után az ellenszolgáltatást kérő meztelen nőre támadt. Elővette az otthonából magával vitt kést, és pénzt követelt. A felháborodott sértett ezt elutasította, mire B. Gábor számos szúrással halálra sebezte. A sértett az elkeseredett védekezése közben megharapta a kezét, ennek nyomát és a vértlen önmetszéseket később szemlén rögzítettük. A sértett halála után mintegy húsz-huszonöt percet töltött a lakásban. Ezalatt megmosakodott, átvette a magával vitt ruhát, és módszeresen pénz után kutatott. A nő táskájából negyvenezer forintot vett ki. Távozása előtt átfordította a kivérzett holttestet, mert alatta maradt a hátitáskája (a véralvadási időből következtettünk a kutatás időtartamára!).

A helyszínről a kerékpárján távozott. Útközben eldobta a kést. A véres ruhát tartalmazó táskáját egy parkban, a zsákmányolt pénzt pedig a munkahelyén, egy munkatársa öltözőszekrényében rejtette el; utóbbiak előkerültek.

B. Gábor ellen előre kitervelten, nyereségvágyból elkövetett emberölés miatt emelt vádat az ügyészség. Tettét a védtelen sértett megölése révén, a másutt felhalmozott adósság kiegyenlítésére fordítandó pénz megszerzése, vagyis tisztán a nyereségvágy motiválta. Mindamellettt figyelemre méltó, hogy B. Gábor gátlástalanul és számító módon úgy vette igénybe a sértett szexuális szolgáltatását, hogy annak ellenértékét nem is tudta volna kifizetni. Az ingyen öröm után tervezett kegyetlen cselekmény bizonyos perverz viselkedés irányába mutat.

Személyének felderítését a bűncselekmény korai felfedezése és a távközlési, az internetes és a hatósági adatbázisokból megszerezhető információk folyamatos elemzése és értékelése tette lehetővé.

Sz.-né M. Zita ügyében volt leginkább tetten érhető a prostitúció sajátosságát képező titkolódzás, sőt ebben az esetben a rejtett életvitel. Környezetének majd minden tagját megtévesztette a valós foglalkozásáról. A nyomozás ezzel kapcsolatos megállapításaival szemben a közeli városban, konszolidált viszonyok közt élő szülei nyíltan ellenségesen léptek fel. A sértett csak néhány kozmetikussal és fodrásszal osztotta meg nyíltan a prostituált életvitelének egyes részleteit. Figyelemre méltó, hogy személyéhez nem kapcsolódott élősködő figura. Magánéletében igyekezett példásnak tűnni.

Egykori ügyfeleinek módszeres felkutatása és némi erőfeszítés árán kapott vallomásaik alapján a sértett által nyújtott szolgáltatás számos olyan részletére derült fény, amelyek alapján a bűncselekmény releváns részletei is rekonstruálhatóvá váltak.

Összegzés

A bemutatott esetek alapján változatos oksági tényezők tárulnak fel, ezért nem tipizálhatók a prostituáltak elleni ölési cselekmények elkövetőinek hajtóerői.

A férfiak a tetteiket akár az alkoholos állapotban történt pillanatnyi ijedtség, felindulás, akár a részleteiben jól kitervelt végrehajtással kísért haszon szerzési szándék, akár – mint a pszichopata kéjgyilkos esetében – az újból felébredő ölési vágytól hajtva is elkövethették.

A cselekmények közös jellemzője sokkal inkább megragadható a sértettek kiválasztásában. A köznapi emberi kapcsolatok szintere előtt titkolt, olykor rejtett tevékenységet, életvitelt folytató nők kiszolgáltatott és sebezhető helyzetben vannak az őket tudatosan (nem feltétlenül ölési szándékkal) felkereső férfiakkal szemben. Az általános titkolózás miatt vélelmezetten nagymértékű a prostituáltak sérelmére elkövetett más típusú bűncselekmények látenciája is. Annak ellenére, hogy naponta, országosan ezernyi megállapodás köttetik szexuális szolgáltatásra, elenyésző esetben tudódik ki prostituált megkárosítása vagy sérelmére elkövetett erőszakos cselekmény.

Összefoglalásképpen állítható, hogy mivel maga a prostitúció is alapvetően nagyvárosi (városszéli) jelenség, a prostituáltak sérelmére is jobbra ebben a közegben követnek el bűncselekményeket. E nehezen leplezhető emberölések tipikus elkövetője ügyeinkben olyan, huszonöt és harmincöt év közötti, büntetlen előéletű, családos férfi, aki távolabb (akár másik településen) lakott a cselekménye helyszínétől, amelyet járművel közelített meg. Tettestársa nem volt, de akadt olyan hozzátartozó, aki tudott a bűnről. Az elkövetés ideje igazodott a prostituáltak munkaidejéhez, ez egyben a felek kapcsolatfelvételét is könnyítette.

Tapasztalatunk szerint a felderítés kulcsmomentuma a sértettel kapcsolatot nem vagy csak a cselekmény előtti napokban teremtő, utolsó kuncsaft személyének kiderítése. Erre vonatkozóan értékes adatokkal szolgál – sorrendben – maga a sértett (ha életben marad, haladéktalanul ki kell kérdezni), az adott időben a közelben tartózkodó prostituáltak, a jelenséggel érintkező más személyek (közlekedés, szolgáltatás, vendéglátás, rendészet[!] dolgozói), végül a kitarzott. Utóbbi szerepét azonnal tisztázni kell, és a későbbiekben igényelni kell az együttműködését.

Az időmúlással hatványozottan csökken a keresett személy azonosításának lehetősége, hiszen a tanúk naponta ismétlődő cselekvései később megnehezítik a kérdéses idők, helyek megjelölését.

TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

A sikerhez lényeges továbbá a digitális nyomok összegyűjtése, rendszerezése és feldolgozása. Amint megtörtént az ismert kapcsolatok alibijének ellenőrzése, és nincs célszemély, kevés indok marad a nyomozás érdekeire hivatkozni a sajtónyilvánossággal és a díjkitűzéssel szemben.

A prostituáltak sérelmére elkövetett emberölések nyomozása, amennyiben az „első csapás” nem vezet eredményre, különös erőfeszítést igényel a bűnüldöző szervektől, hiszen a sértett és az alkalmi, ismeretlen ügyfél kapcsolatának alapja a felderítést nehezítő diszkréció és az anonimitás. Előrejelezhető ugyan, hogy ezek a deliktumok – mint ahogy a prostitúció is örök jelenség – a jövőben is bekövetkeznek, de a jelenlegi kedvező felderítési arány megtartása és különösképpen a sorozatjelleg felismerése, valamint az ennek megfelelő intézkedések megtétele már a nyomozó hatóságok feladat- és felelősségkörébe tartozik.